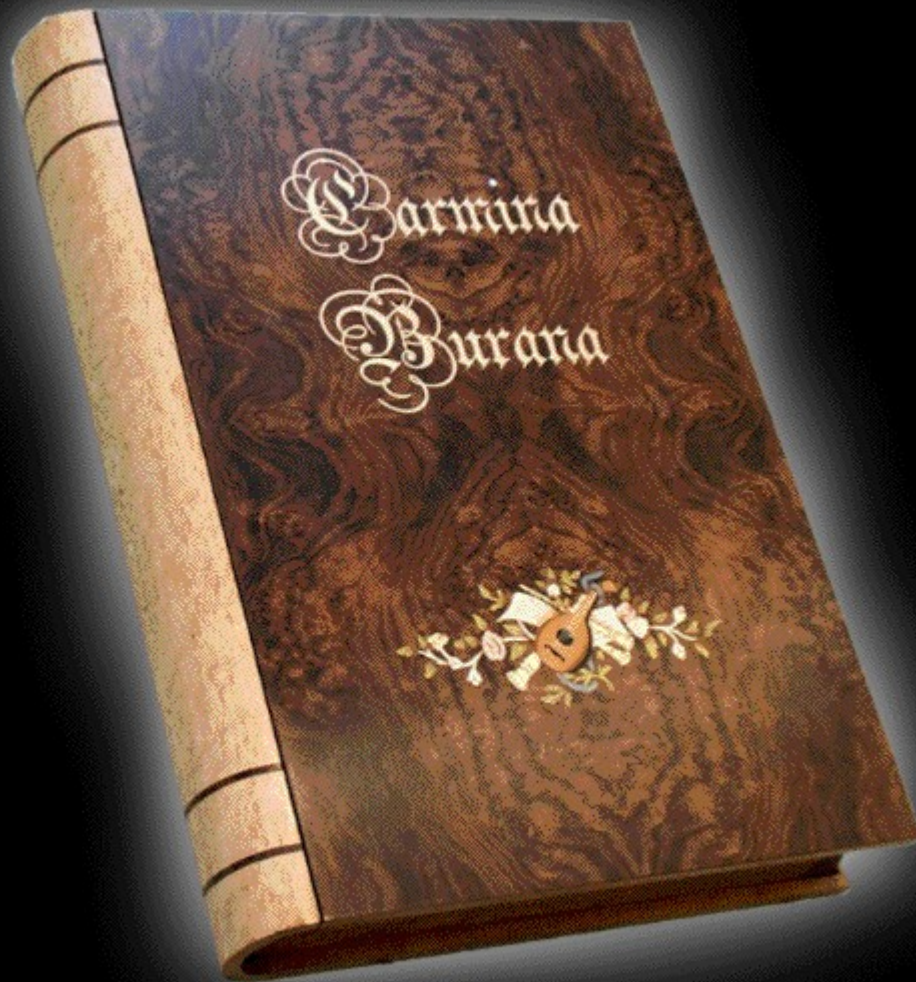


Carmina
Burana

- najbogatejša zbirka srednjeveške posvetne lirike s tristo petindvajsetimi besedili



- najdena leta 1803 v benediktinskem samostanu Benediktbeuern na Bavarskem



- prvotno ime: Benedictobura ali Bura Sancti Benedicti
in vzdevek Codex Buranus

- Johann Andreas Schmeller je dal
ime zbirki ki jo je objavil leta 1847

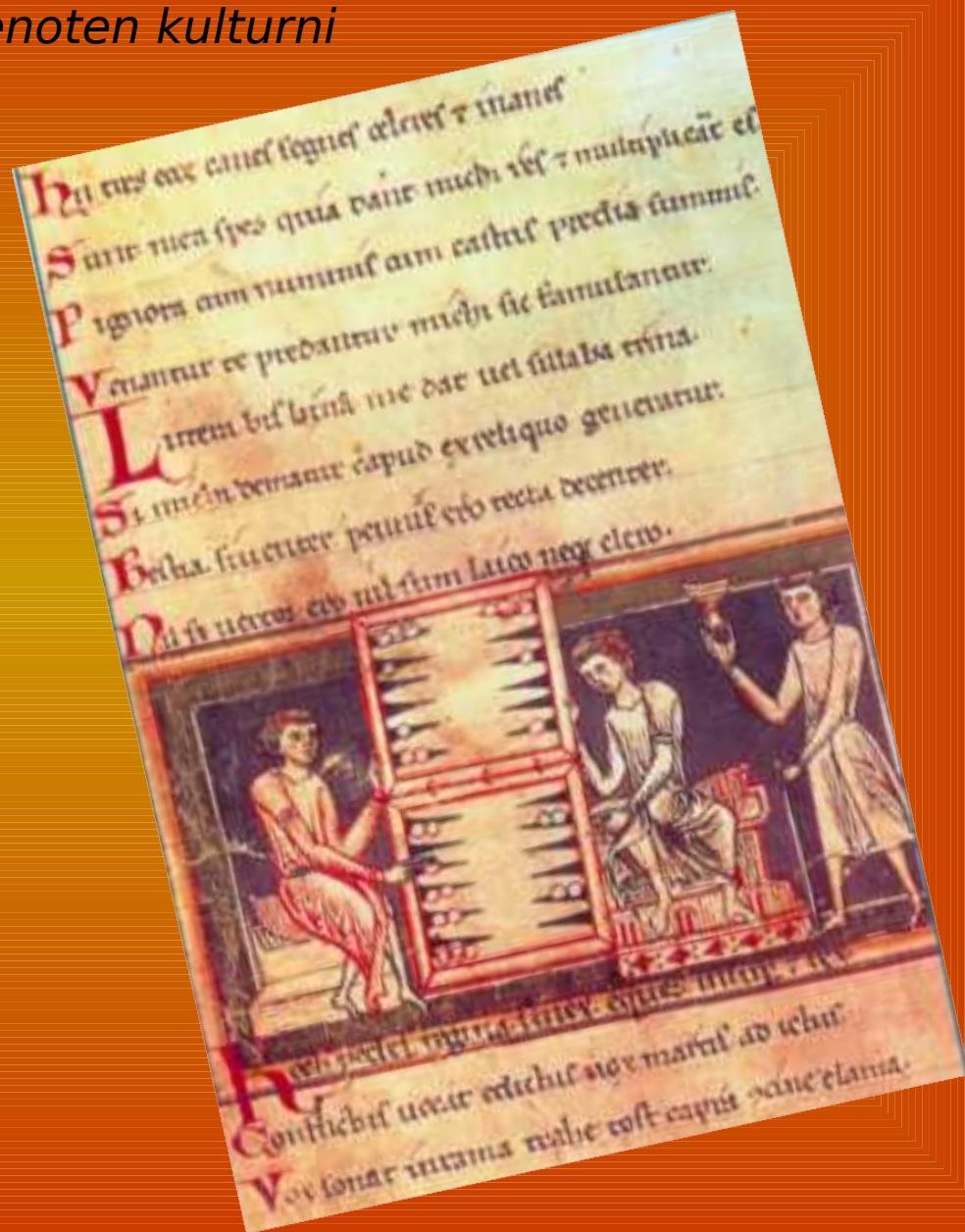
- prevedena je v modernejšje jezike





o fortuna
like the moon

- nastanek: 12. oz. 13 stoletje
- v tem obdobju ljudje niso menili za nacionalne meje, Zahodna Evropa je predstavljala enoten kulturni prostor



- sestavlja nekaj sto pesmi, napisanih v:
- latinščini (ta prevladuje)
- nemščini
- francoščini tedanjega časa



campanum cum lyra. **D**o er' in der linden chom dar se
 deamut. diu minne swanich seze den man ludum faciam.
Er grauf mir anden wizen lip. non absq. timore. er sprach
 ich mache dich ein wip dulas el cum ore. **E**r war mir
 uf dar hemdelin. æpe detreba. er rante mir indaz pur
 gelin aufide ereba. **E**rtam den chocher unde den bogen.
 bene uenabatur der selbe iher mich bezaogen ludus copleat.
Solpe flos florem quia flos desonac amorem.

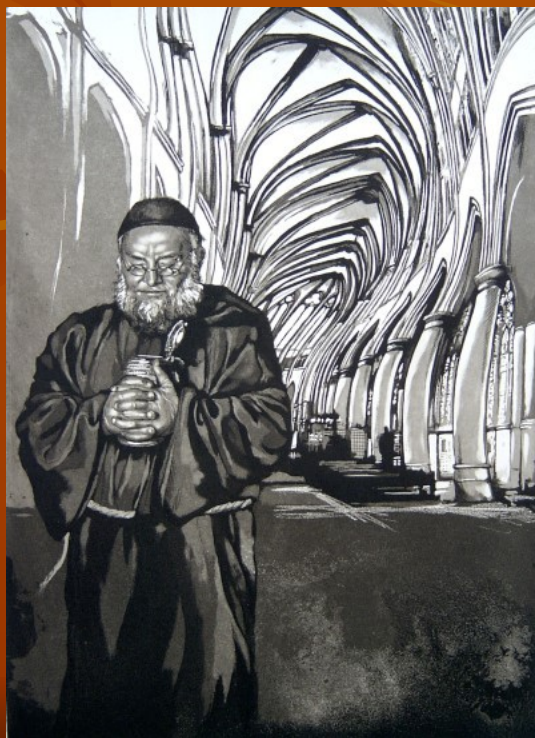


Ille de flore minto sum caput amore.
Fuit florem floris dulcissima semper odor.
Nam uelut aurora fiet tua forma decora.
Florem flori uide quoniam dum uideat nuch' ride.
Flore. florem tuu nox amant philomene.
Oscula del flor uideo flos conuenit ori.
Flos in pictura non est flos in uero figura.
Qui purgat florem non purgat flos odorem.

-vsebinski razdelki :

- moralistično-satirične pesmi
- ljubezenske pesmi
- pivske, kockarske in
veseljaške pesmi
- nabožne igre

-kdorkoli je pesmarico uredil je želel vanjo zajeti vse literarne in glasbene zvrsti tedanjega časa (pesmi za branje, pesmi za petje, pesmi za ples, odlomki evangelija, pasijonske igre)



Pesmi so preproste, enostavne, jasne, stroge in krute.



ekatere pesmi so opremljene z nevmami, del besedil pa je izgubljen.



Avtorji pesmarice so goliardi in vaganti.



Goliardi so oboževali prvinske užitke življenja.

Vagati (popotniki) so sebe prištevali med izobražence, saj so obiskovali univerze; vagantska lirika

Izjema je Arhipoet, napisal pesem Arhipoetova tožba; njegovi trije največji grehi: ženske, kocke in vino.

VSEBINSKI RAZDELKI:

Moralistično-satirične pesmi

- splošne tožbe o človeku in svetu
- moralni razkroj
- zloraba Cerkve (kritika in satira na račun pohlepnosti in pokvarjenosti Cerkevne hierarhije)
- kritike ne smemo gledati kot napad na Cerkev kot institucijo





Ljubezenske pesmi

- erotična lirika; predstavlja največji delež
- poudarjen je pomen telesnega užitka
- ljubezensko snubljenje ni prav nič tenkočutno; zaljubljenec si po potrebi pomaga s silo
- dekle je preprostega stanu (pogost je motiv pastirice), fant (po navadi vitez) si jo skuša pridobiti z lepimi besedami in darili
- pomemben element je parodija
- lahko je tudi osebno tragična (izpoved zapuščenega nosečega dekleta)
- pasturela = stalni pesniški obrazec, pogost v romanskih pesmih: ljubezenska pesem

Pivske, kockarske in veseljaške pesmi

- najbolj popularen del
- pomemben element je parodija
- podrobna analiza ni potrebna; pesmi so same po sebi dovolj jasne





Nabožne igre

*- dodane, da
bi bile zajete
vse literarne
in glasbene
zvrsti*

*- pasijonske
igre*



OPERA CARMINA BURANA



- najbolj znano delo skladatelja Carla Orffa (nastala v letih 1935/36)
- obsega 24 slik; najbolj znani del opere je "O, Fortuna" (pešem naslovljena boginji sreče)
- *opero Carmina Burana so prvič predstavili občinstvu leta 1995*

VIRI:

- D. Ambrož, V. Cuderman, M. Degan, B. Krakar, J. Kvas, A. Špacapan, M. Štrancar: Branja 1. MA, Ljubljana 2005
- Spletne strani: http://sl.wikipedia.org/wiki/Carmina_Burana
<http://www.jensrusch.de/id54.htm>
<http://www.botproductions.com/music/carmina.html>

